U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobců: **a) V. Y., b) H. Y., c) P. Y.,** zastoupení JUDr. Radanou Pekárkovou, advokátkou se sídlem Hlinky 142a, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2007, č. j. OAM-1072/VL-11-L06-2005, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 6. 2008, č. j. 56 Az 102/2007 - 48,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni stěžovatelů JUDr. Radaně Pekárkové, advokátce se sídlem Hlinky 142a, Brno, **s e p ř i z n á v á** odměna ve výši **12 709 Kč.** Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobci, resp. žalobkyně a) [dále též „stěžovatelka a)“] vystupující v řízení jménem svým i jménem svých nezletilých dětí jakožto jejich zákonná zástupkyně (dále rovněž „stěžovatelé“), domáhají zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 22. 5. 2007, č. j. OAM-1072/VL-11-L06-2005. Tímto rozhodnutím nebyla stěžovatelům udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud

odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, na www.nssoud.cz, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje, v mezích přijatelnosti, v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V dané věci stěžovatelé výslovně uplatňují zákonný důvod specifikovaný v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nesprávné posouzení právní otázky. V doplněném podání pak ustanovená zástupkyně stěžovatelů doplnila námitky ještě o implicitně vyjádřené námitky ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tj. námitku vady řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit, a částečně i námitku ve smyslu písm. d) téhož ustanovení, tzn. námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu (resp. nepřezkoumatelnosti závěru, k němuž krajský soud v napadeném rozhodnutí dospěl). Vadu řízení vidí stěžovatelé v tom, že správní orgán nezohlednil riziko uplatnění zákona *„O vnesení doplnění změn některých zákonů Běloruské republiky z důvodu zpřísnění odpovědnosti za činy zaměřené proti člověku a společenské bezpečnosti“*. Ačkoli doposud nebyly zaznamenány persekuce občanů, kteří žádali v jiné zemi o mezinárodní ochranu, a zmíněný zákon není efektivně vynucován ani uplatňován, neznamená to, že trestání se neděje, a toto tvrzení správního orgánu považují stěžovatelé za spekulativní. Podle jejich názoru je všeobecně známo, že státní orgány v Bělorusku mohou odstranit nepohodlné lidi i velmi nenápadně. Už jen samotná existence takového zákona působí velký psychický nátlak, zejména stěžovatelce a) jako matce dvou dětí. Kromě strachu z uvěznění má strach i o svoje děti, jež by trpěly odloučením od rodičů a umístěním do ústavní péče. Státní orgány mohou zákon začít uplatňovat kdykoli, a pak už bude pro stěžovatelku a) a její rodinu pozdě. Stěžovatelka a) uvádí, že ve své zemi žila pod psychickým tlakem, a nemůže dopustit, aby v takové atmosféře vyrůstaly i její děti.

Stěžovatelé se domnívají, že splňují podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Námitka správního orgánu, spočívající v tvrzení, že stěžovatelé neuvedli žádné skutečnosti, které by bylo možno podřadit pod jeden z taxativně stanovených důvodů tohoto ustanovení, je podle jejich názoru nevhodná, protože z jejich tvrzení jasně vyplývá, že jde o pronásledování z důvodu náboženství. Stěžovatelka a) připouští, že tuto

skutečnost na začátku řízení nezmiňovala, neboť na baptistickou víru konvertovala až po příchodu do České republiky, a tím se stala tzv. *„uprchlíkem sur-place“* (stěžovatelé odkazují v této souvislosti na Příručku UNHCR, s tím, že zároveň připouštějí, že tato Příručka není závazným pramenem práva, správní orgán se na ni ale v praxi v některých případech odvolává). Státní orgány v zemi původu stěžovatelky a) by se dozvěděly o tom, že konvertovala - farský úřad určitě má záznam o jejím křtu, jakož i o křtu jejího manžela; děti zatím konvertovat nemohly z důvodu nedospělosti. Je to skutečnost nová, ale stěžovatelka a) ji oznámila, a myslí si, že měla být brána v potaz, což podepírá odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 Azs 49/2005, z něhož cituje, že *„pokud by striktní aplikace procesní normy, v daném případě ustanovení § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s., krajským soudem vedla nevyhnutelně k tomu, že by stěžovatelka byla vydána do země, kde by byl ohrožen její život či svoboda, nebo by byla vystavena mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu, musel by krajský soud od této kogentní procesní normy odhlédnout a přihlédnout k důkazům předloženým stěžovatelkou i po lhůtě pro rozšíření žaloby o další žalobní body, jakkoli se jedná o postup zcela výjimečný už proto, že procesní norma v daném případě sleduje zejména zachování procesní rovnosti účastníků soudního řízení.“* V Bělorusku, na rozdíl od České republiky, nepanuje náboženská svoboda, náboženství většiny obyvatel je pravoslavné. Proto se stěžovatelka obává pronásledování právě z důvodu náboženství. Je přesvědčena, že v případě jejího návratu do vlasti by byla zcela jistě ohrožena svoboda jejího vyznání, proto by správní orgán měl k této skutečnosti přihlédnout, i když je to postup výjimečný.

Na podporu svého tvrzení o omezování náboženských komunit odkazují stěžovatelé na zprávu Amnesty International týkající se období roku 2007, která je dostupná na www stránkách (http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/belarus). Poukazují také na zásadu non-refoulement, která zakazuje státu nutit osobu vycestovat do země, kde by jí hrozila „určitá nebezpečí“. Tato zásada je obyčejovou normou mezinárodního práva a je vyjádřena v čl. 33 Ženevské úmluvy, která patří k hlavním mezinárodním závazkům České republiky v oblasti uprchlického práva. Proto má aplikační přednost před vnitrostátním právem, jak judikoval Nejvyšší správní soud v rozsudcích sp. zn. 9 Azs 23/2007 - 64 a sp. zn. 2 Azs 75/2005 - 75.

Stěžovatelé ve svém podání vyjádřili přesvědčení, že pokud by jim přesto nebyl udělen azyl, splňují přinejmenším podmínky pro udělení doplňkové ochrany, neboť podle ustanovení § 14a odst. 1 *„doplňková ochrana se uděl cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo státu svého posledního trvalého bydliště“.* Za vážnou újmu se považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Hrozbu vážné újmy ve svém případě pak stěžovatelé vidí v tom, že by jim v případě návratu hrozilo uvěznění za diskreditaci Běloruské republiky z toho důvodu, že žádali v České republice o mezinárodní ochranu. To stejné by čekalo manžela stěžovatelky a) a jejich děti by byly umístěny do výchovného

ústavu [tím by trpěly oni i stěžovatelka a), která by *„zlyhala“* jako matka]. V podobných zařízeních jsou v Bělorusku katastrofální podmínky a stěžovatelka a) udělá všechno, co bude v jejích silách, aby její děti nevyrůstaly v takových podmínkách. Nemůže žít ve své zemi a okolnosti ji přinutily k rozhodnutí odejít do jiné země. Touto zemí je Česká republika. Jelikož by zde stěžovatelé rádi zůstali žít, pokusí se svůj pobyt zde si legalizovat, protože je i proti jejich víře žít zde nelegálně. Tvrzení správního orgánu, že legalizace pobytu byla výlučným důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu, však stěžovatelé považují za vykonstruované. Je to jen důsledkem jejich odchodu z vlasti, ne primárním účelem.

Závěrem stěžovatelé uvádějí, že správní orgán selektoval informace o zemi původu a odmítl se zabývat jimi navrženými důkazy (příklad náboženského útlaku v článku z Freedom House), čímž porušil § 3, § 50 odst. 2 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění, jelikož nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, a nevyšel tedy ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu. Stěžovatelé odkazují také na shora zmíněné rozhodnutí č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, s tím, že podle jejich názoru je kasační stížnost přijatelná. Krajský soud se totiž podle jejich názoru dopustil zásadního pochybení, přičemž se jedná o pochybení výrazné intenzity. Kdyby soud správně posoudil situaci stěžovatelů, věcné rozhodnutí by bylo odlišné a stěžovatelé by mezinárodní ochranu dostali.

V doplnění kasační stížnosti je zdůrazněno, že obavu z návratu do země původu vyjádřila stěžovatelka a) ve správním řízení prostřednictvím výpovědi svého manžela. Ten uvedl, že v zemi původu neviděl pro své děti žádnou perspektivu a z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu má v případě návratu do Běloruska, které je totalitním státem, obavu z vězení. V odůvodněních rozhodnutí správního orgánu i krajského soudu je shodně konstatováno, že v případě Běloruska jde o zemi, v níž dochází k četným a závažným porušením lidských práv. Také Nejvyšší správní soud dospěl ve své rozhodovací činnosti k závěru, že Bělorusko jednoznačně *„vykazuje deficit při dodržování standardů ochrany lidských práv a svobod“* (stěžovatelé odkazují na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2007, č. j. 4 Azs 195/2006 - 149). Znovu upozorňují na shora uvedený dekret, podle něhož jim hrozí při návratu do jejich země postih *„za vědomé poskytování lživých údajů o ekonomickém a sociálním postavení Běloruska, přičemž lživost těchto údajů by posuzovaly běloruské úřady“*. Za nepodložený, resp. nepřezkoumatelný mají závěr správního orgánu i soudu o tom, že podle zmíněného zákona mohou být za diskreditaci potrestáni občané, kteří patří mezi opoziční aktivisty. Existence dekretu a hrozba sankce a fakt, že stěžovatelé požádali o udělení mezinárodní ochrany v jiné zemi, by podle nich měla mít vliv na posouzení možnosti udělení doplňkové ochrany, a to i s ohledem na mezinárodní Úmluvu o právech dítěte.

Řízení před soudem bylo dle stěžovatelů postiženo vadou, která mohla mít za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Stěžovatelka navrhovala jako důkaz soukromý dopis datovaný dnem 30. 9. 2004 v ruském znění. Návrh na provedení tohoto důkazu soud zamítl s odůvodněním, že dopis z časového hlediska nepostihuje rozhodné období. Jak vyplývá z protokolu, soud nevyzval stěžovatelku a), aby sdělila, k jakým tvrzením se má dopis vztahovat. Vzhledem k tomu, že dopis byl psán v ruském jazyce, nemohl soud relevantně posoudit, zda má dopis pro věc význam či nikoli. Neposkytnutí

poučení za situace, kdy stěžovatelé nebyli právně zastoupeni, je procesním nedostatkem, resp. vadou, jež považují stěžovatelé za natolik intenzivní, že přesahuje jejich vlastní zájmy. Porušení Úmluvy o právech dítěte by mělo vliv na ostatní členy rodiny a přesahuje zájem každého stěžovatele. Kasační stížnost by proto měla být posouzena jako přijatelná. Ze všech výše uvedených důvodů stěžovatelé navrhují, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu jednání.

Přestože námitku stěžovatelů směřující do § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. posoudil kasační soud jako pouhý odkaz na ustanovení zákona, který nesplňuje podle jeho názoru po obsahové stránce požadavky kladené zákonem na plnohodnotnou kasační námitku, musel se Nejvyšší správní soud otázkou přezkoumatelnosti, resp. nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku zabývat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je totiž vadou natolik závažnou, že se jí soud musí zabývat *ex offo*, tedy z úřední povinnosti i tehdy, pokud by ji stěžovatelé nenamítali (viz již výše zmíněné ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s.). Má-li jakékoli rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí v prvé řadě srozumitelné, které je zároveň opřeno o dostatek důvodů.

Rozsudek krajského soudu je opatřen dosti podrobným odůvodněním, z něhož je jednoznačně patrné, že se soud žalobními námitkami stěžovatelů zabýval, a je zároveň zřejmé, z jakých důvodů dospěl k závěrům o nedůvodnosti jejich žaloby. Napadený rozsudek proto nelze považovat za nepřezkoumatelný, ať už z důvodu nedostatečného odůvodnění či jeho nesrozumitelnosti. Jinou vadu řízení před soudem, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., přitom kasační soud ze spisového materiálu neshledal.

Stěžovatelka a) v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že Bělorusko opustila se svou rodinou v červnu roku 2005 kvůli potížím, které měl její manžel. K tomu Nejvyšší správní soud pouze konstatuje, že kasační stížnost manžela stěžovatelky a) ve věci přezkoumání rozsudku krajského soudu týkající se rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2008, č. j. 9 Azs 46/2008 - 71. Po prostudování spisového materiálu kasační soud ověřil, že tvrzení uváděná stěžovateli v průběhu správního řízení nemohou být považována za důvody azylově relevantní. K povinnosti tvrzení žadatele o udělení mezinárodní ochrany ve správním řízení se již Nejvyšší správní soud opakovaně vyjádřil ve své dosavadní judikatuře. Obdobné případy řešil tento soud např. v rozsudku ze dne 26. 5. 2004, č. j. 1 Azs 45/2004 - 47, nebo v rozsudku ze dne 17. 8. 2005, č. j. 4 Azs 409/2004 - 69, oba na www.nssoud.cz. Tvrzení o konverzi stěžovatelky a) k baptistické víře (stěžovatelka dle svých slov konvertovala až po příchodu do České republiky – kasační námitky viz shora) se Nejvyššímu správnímu soudu s ohledem na všechny okolnosti případu jeví jako tvrzení (event. i jednání) účelové, a to zejména s ohledem na skutečnost, že v průběhu pohovoru stěžovatelka a) na otázku správního orgánu týkající se vyznání doslova uvedla následující: *„v dětství jsem byla pokřtěna v pravoslavném kostele, ale v podstatě jsem ateistka, k Bohu jsem ještě nepřišla… abych řekla pravdu, nemám na to čas“*. Nejvyššímu správnímu soudu je z úřední činnosti také známo, že důvody, které uváděl ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany manžel stěžovatelky a), se v některých ohledech zásadně liší [manžel stěžovatelky a) sice shodně s ní poukazoval

na konverzi k baptistické víře na území České republiky, jako hlavní důvod odchodu ze země svého původu však uváděl křivé obvinění z krádeže, zatímco stěžovatelka a) tvrdila, že její manžel je vyznáním Jehovista, a o nebezpečí, které mu mělo před odchodem z jejich země hrozit, nic bližšího nevěděla; tuto skutečnost zdůvodnila tím, že je velmi citlivá, což manžel věděl, a proto jí údajně nic neřekl]. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že není povinností žadatele o udělení mezinárodní ochrany, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky, než vlastní věrohodnou výpovědí. Povinností správního orgánu na druhé straně je, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědí žadatelů vyvracejí či zpochybňují (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, taktéž na www.nssoud.cz). Povinnost tvrzení má zásadní význam, neboť pouze žadatel svým tvrzením utváří rámec zjišťování skutkového stavu ve správním řízení, a taktéž bez jednoznačného a určitého zpochybnění závěrů správního orgánu v řízení před správním soudem nelze okolnosti týkající se osobního příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v zemi původu ze strany soudu dovodit. V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla ze strany stěžovatelů snaha o legalizaci jejich pobytu v České republice. S tímto závěrem se poté ztotožnil krajský soud a Nejvyšší správní soud tento názor sdílí. K otázkám legalizace pobytu se již Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně vyjádřil (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, na www.nssoud.cz).

Námitky stěžovatelů, v nichž poukazují na *„psychický nátlak“* z důvodu možného uplatnění zákona *„O vnesení doplnění změn některých zákonů Běloruské republiky z důvodu zpřísnění odpovědnosti za činy zaměřené proti člověku a společenské bezpečnosti“* vůči nim ze strany běloruského státu v případě jejich návratu do této země, vyhodnotil kasační soud taktéž jako ničím nepodložená tvrzení. Podle ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, *by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo státu svého posledního trvalého bydliště.* Za vážnou újmu se pak považuje mimo jiné - podle § 14a odst. 2 písm. b), jehož aplikace se stěžovatelé dovolávají - i mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu.

Vyhodnocení nebezpečí vážné újmy je vždy na úvaze správního orgánu, který vychází kazuisticky ze skutkových okolností konkrétního případu, z informací o zemi původu žadatele, ale především z věrohodnosti tvrzení předložených žadatelem o udělení mezinárodní ochrany. Povinnost tvrzení má zvláště v řízení ve věcech mezinárodní ochrany zásadní význam, neboť pouze stěžovatel svým tvrzením utváří rámec zjišťování skutkového stavu ve správním řízení, a taktéž bez jednoznačného a určitého zpochybnění závěrů správního orgánu v řízení před správním soudem nelze okolnosti týkající se osobního příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v zemi původu ze strany soudu dovodit. Správní orgán se v dané věci problémem, zda stěžovatelce a) nebo jejím nezletilým synům v případě jejich návratu do vlasti hrozí skutečné nebezpečí

vážné újmy, zabýval, a dospěl k závěru, že nikoli, že nikomu z nich takové nebezpečí při návratu do Běloruska nehrozí. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán svůj závěr podrobně odůvodnil, přičemž odkázal jednak na vlastní výpověď stěžovatelky a), ale také na zdroje, z nichž čerpal informace o zemi původu všech tří stěžovatelů (mj. z informace organizace *„Člověk v tísni“*, č. j. OAM-166-34/2006, ze dne 10. 7. 2006, Zprávy Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv za rok 2005 atd.).

K námitkám stěžovatelů týkajícím se porušení závazků vyplývajících z mezinárodních úmluv, jimiž je Česká republika vázána, Nejvyšší správní soud s ohledem na vše výše uvedené konstatuje, že k aplikační přednosti Ženevské úmluvy v předložené věci nebyl důvod, neboť je zjevné, že na stěžovatele čl. 33 odst. 1 Ženevské úmluvy vůbec nedopadá. Stejně tak je ve světle skutkových okolností posuzovaného případu nepřípadná i argumentace Úmluvou o právech dítěte.

K tvrzené vadě řízení před krajským soudem ve vztahu k dokazování (§ 77 s. ř. s.) Nejvyšší správní soud již jen závěrem poznamenává, že soud je oprávněn rozhodnout, které z navržených důkazů provede a které nikoli, přičemž kritériem pro takové rozhodnutí může být i otázka nadbytečnosti provedení takových důkazů pro zjištění skutkového stavu věci (tj. důvodný předpoklad, že navržené důkazy nesměřují k objasnění skutkového stavu věci, což byla situace, která nastala v posuzovaném případě). To však pochopitelně nezbavuje soud povinnosti svůj postup patřičně odůvodnit (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, čj. 5 Afs 147/2004 - 89, či rozsudku ze dne 23. 10. 2008, č. j. 1 As 45/2008 - 56, obě rozhodnutí na www.nssoud.cz). Krajský soud tak v daném případě učinil a vysvětlil, proč neprovedl dokazování dopisem v ruském jazyce, který byl soudu zaslán v kopii (založeno na č. l. 30 soudního spisu). Jakkoliv lze mít jistě výhrady ke stručnému odůvodnění rozhodnutí soudu, že dokazování nebude prováděno, neboť dopis z časového hlediska nepostihuje rozhodné období, touto formulací soud nepochybně vyjádřil, že skutkový stav, z něhož správní orgán vycházel, je dostatečně doložen důkazy tvořícími součásti předloženého spisového materiálu. Lze tedy souhlasit se stěžovateli v tom, že obsah dopisu zůstal fakticky nezjištěn, tato skutečnost sama o sobě však nemůže být ve světle skutkových okolností posuzovaného případu tak zásadní vadou, jež by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, a která by mohla jakkoli přesahovat vlastní zájmy stěžovatelů.

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená a jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Proto ji posoudil ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. jako nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Stěžovatelům byla Krajským soudem v Brně k jejich žádosti pro toto řízení ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, ve spojení s § 120 s. ř. s.). Jednalo se o zastoupení tří

osob, proto byla odměna za jeden úkon pro jednu osobu původně ve výši 2100 Kč [dle § 9 odst. 3 písm. f), § 7 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif")], upravena dle § 12 odst. 4 advokátního tarifu (tzn. snížena o 20 %) a činí tak 1680 Kč za jeden úkon pro jednu zastupovanou osobu (dikce citovaného ustanovení je jednoznačná v tom, že advokátovi náleží při společných úkonech zastupování více osob odměna za každou takto zastupovanou osobu). Odměna za jeden úkon právní služby pro všechny tři stěžovatele tedy v dané věci činí 5040 Kč (1680 x 3). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokátce částkou 2 x 5040 Kč za 2 úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu]. K částce 10 080 Kč náleží v souladu s § 13 odst. 3 shora citovaného právního předpisu ještě náhrada hotových výdajů. Tento tzv. *„režijní paušál"* se váže ke každému úkonu a může být přiznán vždy jen v souvislosti s tímto úkonem. Otázka, zda při zastupování více osob náleží zástupci tento paušál za každý úkon ve vztahu ke každé zastupované osobě, je v praxi vykládána různě, neboť její řešení advokátní tarif striktně nestanoví. Kasační soud však považuje za dostatečné a racionální, aby byl režijní paušál přiznán sice za dva úkony, avšak pouze za jednu osobu, tzn. v posuzované věci za stěžovatelku a) jako zákonnou zástupkyni obou nezletilých dětí [stěžovatelů b) a c)]. Není totiž z ničeho zřejmé, že by zástupkyně musela konat příslušné úkony za každého stěžovatele jednotlivě a že by tedy mohla mít za každého z nich i s tím spojené režijní náklady. Ustanovená zástupkyně ostatně takto odměnu vyčíslila i ve svém podání. S částkou 600 Kč (2 x 300 Kč) na úhradu hotových výdajů proto činí odměna celkem 10 680 Kč. Na základě osvědčení o registraci plátce daně z přidané hodnoty, jež ustanovená zástupkyně stěžovatelů Nejvyššímu správnímu soudu řádně doložila, pak byla k výše uvedené odměně připočtena ještě částka 2029 Kč (19 % DPH). Částka 12 709 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám JUDr. Radany Pekárkové, advokátky se sídlem Hlinky 142a, Brno, do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2009

JUDr. Radan Malík
předseda senátu